

Účastníci 12. Evropského kongresu lesní pedagogiky na jedné z přednášek. Foto: Stanislava Postlová

EVROPŠTÍ LESNÍ PEDAGOGOVÉ SE SETKALI NA VYSOČINĚ

Eliška Trnková, Štěpánka Jouzová

Ve dnech 3. až 6. října 2017 proběhl ve Sněžném-Milovech 12. Evropský kongres lesní pedagogiky, na kterém se setkalo na 140 lesních pedagogů z celé Evropy. Akce byla organizována Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem ve spolupráci s pracovní skupinou Ministerstva zemědělství zabývající se lesní pedagogikou v ČR. Akci finančně podpořil Kraj Vysočina a Lesy České republiky, s.p. Tématem kongresu byla otázka, zda je lesní pedagogika spíše prostředkem komunikace lesnických subjektů, nebo spíše vzděláváním k udržitelnému rozvoji.

ZAHÁJENÍ KONGRESU

Slavnostního zahájení kongresu se zúčastnili náměstek ministra zemědělství Patrik Mlynář, hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek, zástupce evropské pracovní skupiny pro lesní pedagogiku Dirk Schmechel, náměstek ředitele Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (ÚHÚL) Jaroslav Kubišta, vedoucí odboru marketingu a komunikace Lesů ČR Ondřej Kopecký a předseda Sdružení vlastníků obecních lesů (SVOL) František Kučera.

TÉMATÁ PŘEDNÁŠEK

Hlavní přednášky kongresu k tématu lesní pedagogiky jako prostředku komunikace

lesnických subjektů přednesli Emma Berglund, tajemnice Confédération Européenne des Propriétaires Forestiers (CEPF), a Jiří Svoboda, ředitel LDO Příbryslav. Emma Berglund se věnovala mj. příkladům, jak členské organizace CEPF podporují a využívají aktivity lesní pedagogiky. Jiří Svoboda se ve stejné otázce zaměřil na témata, která členské organizace SVOL v lesní pedagogice komunikují, a na příkladu LDO Příbryslav ukázal posluchačům možnosti zdárného propojení lesnického provozu a lesní pedagogiky.

K druhé části tématu, tedy otázce, zda je lesní pedagogika vzděláváním k udržitelnému rozvoji, vystoupili Martin Šrom, zástupce ředitelky Lipky, školského zařízení pro environmentální vzdělávání Brno, Rolf Jucker, ředitel SILVIVA, švýcarské orga-

nizace zabývající se lesní pedagogikou. Martin Šrom přítomné přesvědčil o významu lesní pedagogiky širokou škálou argumentů vycházejících z aktuálních výzkumů zabývajících se vztahem k přírodě. Rolf Jucker pohled doplnil o propojení lesní pedagogiky a vzdělávání k udržitelnému rozvoji.

Dalším příspěvkem byla přednáška představující aktuální výzkumné dění v lesní pedagogice. Jednalo se o shrnutí příspěvků, které byly prezentovány na vzdělávací a lesnicko-pedagogické sekci 125. kongresu IUFRO, který se konal v září v německém Freiburgu. Příspěvky ke vzdělávání se týkaly neformálního environmentálního vzdělávání v Polsku a jeho propojení s lesní pedagogikou (Alexandra Piasecka, Alicia Antonowicz). Příspěvky čistě k lesní peda-

Soustředěná diskuze účastníků kongresu. Foto: Stanislava Postlová

Ukázka lesní pedagogiky na LDO Příbyslav. Foto: Pavla Bortlová

gogice byly zaměřeny na význam lesní pedagogiky pro zdraví populace (Matilda van der Bosch), možnosti přeshraniční spolupráce (Veronika Jaloviarová) a dva příspěvky se věnovaly opět významu lesní pedagogiky pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji (Robert Vogl, Dirk Schmechel).

PANELOVÁ DISKUZE

Panelová diskuze, která proběhla na závěr přednášek a shrnula odborné příspěvky, měla za cíl zodpovědět otázku, jež byla položena jako téma kongresu. Je tedy lesní pedagogika spíše prostředkem komunikace lesnických subjektů, nebo spíše vzdělávacím k udržitelnému rozvoji? Českou republiku v panelu zastupoval Stanislav Polák, dále se diskuze účastnili Rolf Jucker a Sirpa Kärkkäinen. V diskusi zazněly nejen názory panelistů, ale i příspěvky z publika. Názory byly velmi pestré a odrážely pojetí lesní pedagogiky v jednotlivých evropských zemích, kde lesní pedagogiku ne vždy nabízejí lesníci (mezi země, kde lesní pedagogie i lesníkem, patří mimo Českou republiku i Slovensko, Rakousko nebo Německo). Na závěr diskuze zaznělo, že oba přístupy k lesní pedagogice se nevyklučují, ale naopak dobře doplňují. Předpokladem je být otevřený spolupráci a diskusi.

AKTIVITY V LESE

Většina dalších programů se odehrávala v lese, kde probíhaly ukázky aktivit lesní pedagogiky. Jednalo se jak o krátké dvacetiminutové aktivity, tak o komplexnější dvouhodinové programy.

Na závěr setkání proběhly dvě exkurze. Během kratší z nich navštívilo 30 účastníků

Centrum Eden v Bystřici pod Pernštejnem, kde si prohlédli tradiční horáckou vesnici a výstavní pavilon a vyzkoušeli výrobu svíčky ze včelího vosku. Delší exkurze zavedla dalších 30 účastníků nejprve na prohlídku Muzea nové generace na zámku ve Žďáru nad Sázavou a poté do lesů u Starého Ranska, kde zaměstnanci LDO Příbyslav ukázali zahraničním kolegům svůj úspěšný a často využívaný program pro základní školy s názvem „Den s lesníkem“.

LESNÍ PEDAGOGIKA V EVROPĚ A V ČR

Setkání evropských lesních pedagogů se konají od roku 2006, kdy kongres proběhl v Soproni v Maďarsku. V roce 2007 vznikla společná evropská pracovní skupina pro lesní pedagogiku pod Lesnicko-dřevařským výborem UNECE a FAO (FCN-subgroup-Forest Pedagogics). Tato pracovní

Příspěvek do panelové diskuze. Foto: Stanislava Postlová

skupina zajišťuje kontinuitu kongresů a programově a tematicky zaštiťuje kongresy. Kongres v následujících letech hostily všechny členské státy evropské pracovní skupiny a letošní 12. ročník v České republice uzavírá kruh členských států.

Aktivity lesní pedagogiky v ČR existují od roku 1998, kdy byli první lesníci vyskoleni na rakouských kurzech, a přenesli tak do ČR rakouské pojetí lesní pedagogiky. Lesní pedagogiku v ČR nabízejí organizace zabývající se správou lesních majetků, hospodařením v lesích či lesnickou osvětou a lesnické školy. V roce 2016 se v ČR odehrálo na 2 579 programů lesní pedagogiky s více než 114 tisíci účastníky. V České republice aktivity lesní pedagogiky koordinuje pracovní skupina Ministerstva zemědělství zabývající se lesní pedagogikou v ČR, kterou v roce 2007 ustavilo Ministerstvo zemědělství ČR jako poradní orgán ředitele odboru koncepcí a ekonomiky lesního hospodářství.

V příštím roce se kongres koná ve finském Pudasjärvi. Kromě každoročního kongresu mají čeští lesní pedagogové příležitost se dvakrát ročně účastnit seminářů lesní pedagogiky organizovaných Ústavem zemědělské ekonomiky a informací ve spolupráci s již zmiňovanou pracovní skupinou zabývající se lesní pedagogikou v ČR. Informace o seminářích jsou dostupné pro certifikované lesní pedagogy v chráněné sekci na webu www.lesnipedagogika.cz.

Autor:

Ing. et Ing. Eliška Trnková
Bc. Štěpánka Jouzová

Oddělení vnějších vztahů a poradenství
Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
Brandýs nad Labem

E-mail: trnkova.eliska@uhul.cz